

Even voorstellen

→ Roy Coumans (botafriko) (44) woont met vrouw, dochter (5) en zoon (1) in Sittard en werkt via detacheringsbureau Yacht als programmeur/applicatiemanager bij DSM. In eerste instantie begonnen met urbexfotografie, kwam Roy via een workshop in aanraking met straatfotografie. Hij wist meteen dat dit zijn favoriete fotografiegenre was en sindsdien zwerft hij regelmatig door straatjes en steegjes op zoek naar net dat ene moment.

WWW.ROYCOUMANSPHOTOGRAPHY.COM

IN THE PICTURE

Deze jongen in Luik zat er wat typisch bij. De hand onder zijn kin, een beetje gangsta-rap achtig. Door de foto een filmische uitstraling te geven, met zwarte balken, wat lensflare en het koelblauwe kleurgebruik, wordt het een spannende thrillerachtige scène. In plaats van een jongen die gewoon op een stoepje zit.
ISO 100 · F 5,6 · 1/1000 SEC · 105 MM

Roy Coumans

"DE NABEWERKING IS MINSTENS ZO BELANGRIJK"

Als we straatfotograaf Roy Coumans op perron twee van Amsterdam Centraal ontmoeten, heeft hij zijn camera al in de hand en tast zijn blik onophoudelijk de omgeving af. We duiken het oude centrum in. Een walhalla voor straatfotografen.

TEKST KEES KRICK

'OP STRAAT IS ELK MOMENT COMPLEET ANDERS'

➤ 'Toen ik nog maar net fotografeerde, ging ik vaak op reis met een aantal vrienden om urbexlocaties vast te leggen. Nadat ik daar een tijdje mee bezig was, merkte ik dat ik het steeds lastiger vond om er nog echt unieke platen uit te halen. Ik vind het nog steeds leuk om te doen, maar straat is meer mijn ding. Op straat is elk moment compleet anders. Al loop je twee keer door dezelfde straat, je komt altijd wat anders tegen. Vluchtige momenten die nooit meer terugkomen. Je maakt elke keer unieke foto's. Dat is wat ik er zo leuk aan vind. Een ander voordeel is dat je het overal en op elk moment kunt doen. Met de trein ben ik met een half uurtje in Maastricht en al tijdens de reis begin ik met fotograferen.'

Waar let je op?

'Het liefst ga ik naar een stad zoals Maastricht of Luik. Daar vind je een grote verscheidenheid aan mensen. Ik let op mensen die er op een bepaalde manier uitspringen. Markante en karakteristieke personen waar ik iets bijzonders in zie. Dat kan een bepaalde gezichtsuitdrukking zijn, een mooie pose die ze aannemen, interactie tussen mensen onderling, maar ook de

manier waarop het licht op iemand valt, of kleuren en patronen in de omgeving of in kleding. Je kunt ook op zoek gaan naar tegenstellingen. Bijvoorbeeld bij een poster met een tekst of afbeelding wachten tot er iemand voorbijkomt die er mooi mee contrasteert. Spiegelingen in ruiten van winkels en restaurants geven vaak een surrealistisch beeld omdat je een dubbelbeeld krijgt. Een vermenging van wat er binnen en buiten gebeurt. Met het blote oog zie je dat vaak niet, wel op de foto.'

We slenteren over de Zeedijk. Hier zitten veel winkeltjes, restaurants en het publiek is lekker gevarieerd. Het is er druk, maar Roy pikt er feilloos alle interessante mensen en situaties uit. We moeten regelmatig wegduiken om niet in zijn beeld te staan. Voor, achter, links, rechts, waar we ook wegduiken, we lopen hem continu voor de voeten. Overal gebeurt hier iets.

Heb je een bepaalde stijl?

'Met mijn foto's wil ik een verhaal vertellen. Vaak zie ik dat verhaal meteen zodra ik de foto maak. Dat verhaal heeft overigens meestal niets te maken met wat er echt gebeurt in de foto. Het is mijn interpretatie van het beeld. Ik houd erg van de cinematografische fotostijl. Via contrast, kleurgebruik en door er zwarte balken aan toe te voegen, geef ik de foto de uitstraling van een filmfragment. Bijvoorbeeld romantisch of thrillerachtig. Het is net alsof je een film

plotseling stilzet en het stilstaande beeld eruit licht om als foto te gebruiken. Het gevolg is wel dat ik nu veel bewuster en analytischer naar een film kan kijken. Dan zie je dat er goed over is nagedacht. Je moet trouwens wel voorkomen dat het een trucje wordt dat je op elke foto toepast. Verder merk ik dat ik steeds kritischer word. Soms ga ik aan mijzelf twijfelen of het wel een mooie foto is geworden.'

We verlaten de Zeedijk en lopen over de Oudezijds Voorburgwal. Ook hier is het vandaag erg druk. Roy ziet een man in een geel shirt die tegen een blauwe muur leunt. Dat geeft een mooi contrast. Een jongedame wordt galant in een auto geholpen. Vanaf een laag standpunt maakt hij een foto van haar blauwe schoen, die nog net zichtbaar is tussen auto en wegdek. Roy: 'Kijk, dit zou weleens een mooie cinematografische foto kunnen worden.'

Is het niet eng om vreemde mensen te fotograferen?

'Als je op pad gaat, is het elke keer weer even wennen. Die aarzeling is over zodra je de eerste foto maakt. Als je straatfoto's wilt maken en het nog niet zo aandurft, is het een idee om niet in je eigen dorp of stad te gaan fotograferen. Want daar ken je veel mensen. Ga liever ergens heen waar niemand je kent en waar je misschien nooit komt. Ook evenementen en festivals

Tips van Roy

ALTIJD ALERT

Blijf altijd opletten en houd je camera paraat, ook als je op een terras of in een restaurant zit om uit te rusten, iets te eten of te drinken. Vaak bergen mensen dan hun camera op, maar zo loop je mooie kansen mis. Ik heb fraaie foto's gemaakt terwijl ik ergens pauze nam.

KIJK OM JE HEEN

Let niet alleen op wat er voor en naast je gebeurt, maar kijk regelmatig achterom. Ook daar gebeurt van alles. Eigenlijk heb je bij straatfotografie ogen in je achterhoofd nodig. Kijk verder goed naar de omgeving en denk na of je bepaalde kleuren, patronen, de lichtval, een etalageruit of een poster op een of andere manier kunt combineren met een geschikte voorbijganger.

IN HET MOMENT

Ik heb onlangs geleerd dat straatfotografie in feite een oefening is in mindfulness. Je bent alert, je let beter op je omgeving en je bent veel meer in het hier en nu aanwezig. Daardoor zie je dingen die anderen ontgaan en het werkt ontspannend. Is het jou ook weleens overkomen dat je op je werk aankwam zonder je iets van de heenreis te herinneren omdat je zo diep in gedachten verzonken was? Neem voortaan je camera mee en gebruik woon- werkverkeer voor straatfotografie. Je bent meer in het hier en nu en komt ook nog eens met mooie foto's thuis.

MENSEN IN BEELD

Sta je verwachtingsvol te wachten tot er voorbijgangers langs een mooie gevel of etalageruit lopen? Mensen wachten vaak beleefd tot jij de foto hebt gemaakt. Het helpt als je vooraf scherpstelt, maar de camera pas omhoog brengt op het moment dat ze het beeld inlopen. Laat anders de camera zakken zodat het lijkt of de foto gemaakt is en breng hem snel weer omhoog zodra ze doortopen.

'HET MAG GEEN TRUCJE WORDEN'

↑ Roy weet van een willekeurig straatmoment een prachtige cinematografische foto te maken.

In de Kata 3N1-20 Slingbag rugtas van Roy Coumans

- Nikon D7000
- Nikon 24-70 f2.8 G AF-S ED
- Nikon AF-D 50mm f1.8
- Nikon AF 80-200mm f2.8D
- Sigma 8-16 f4.5-5.6 DC HSM
- Nikon Speedlight SB700 flitser
- B+W ND filter 6 stops (schroef)
- Marumi Super DHG CPL Polarisatiefilter (schroef)
- Cokin ND8 filter 130x170mm (schuif)
- Cokin Graduated ND4 filter 130x170mm (schuif)
- Cokin adapter voor 130x170mm-filters
- Velbon statief

'IK VRAAG BIJNA NOOIT OM TOESTEMMING'

zijn geschikt om te beginnen. Mensen komen daar om plezier te maken en hebben er meestal geen bezwaar tegen als ze op de foto worden gezet.'

Je vraagt niet om toestemming?

'Ik fotografeer nagenoeg altijd zonder toestemming te vragen. Want anders krijg ik een straatportret en geen verhaal. Want het mooie moment dat ik zie en wil vastleggen is dan meteen voorbij. Mensen

veranderen dan van houding. Ze gaan poseren, steken een duim op zoals Mario Bros daarnet of ze maken het vredesteken. Dat zijn niet de foto's die ik zoek, uitzonderingen daargelaten. Bij mensen die merken dat ze ongevraagd gefotografeerd worden, verandert de blik vaak. Daarom werk ik in de continuïteit en maak heel snel meerdere opnamen. Dan is er meer kans dat er iets bruikbaar tussen zit. Net dat ene spontane moment, de mooiste blik. Als je één foto maakt mis je dat vaak.'

Bij de wereldberoemde Negen Straatjes, waar veel gezellige winkeltjes en restaurants zitten, is het iets rustiger. Dat wil niet zeggen dat Roy nu rustig aan kan doen, want voor hem speelt zich ook hier meer dan genoeg af en zijn camera maakt overuren. Reflecties in ruiten, mensen op terrasjes, voorbijgangers en fietsers, zelfs binnen in een restaurant dat helaas niet gaat sluiten, mag hij foto's schieten. Inmiddels is het rond zessen en langzaam gaan we op zoek naar een plek om wat te eten.

Fotografeer je altijd open en bloot?

'Ik werk met een spiegelreflex en moet door de zoeker kijken. Live view op mijn camera is handig voor bijvoorbeeld natuurfotografie vanaf een statief, maar niet voor snelle actiefoto's bij straatfotografie. Onopvallend vanuit de heup schieten zou kunnen, maar dan krijg ik niet de mensenfoto's waarnaar ik op zoek ben. Mensen hebben lang niet altijd door dat ik ze fotografeer en als ze het zien, vinden ze het over het algemeen helemaal niet erg. Het wordt juist vaak als leuk ervaren. Mocht iemand bezwaar maken, dan verwijder ik de foto gewoon. Geen probleem, dat hoort erbij. Ik fotografeerde een keer een vrouw die in een mooie pose stond. Hoge hakken, een been licht geknikt, je kent het wel. Ineens werd ik aangesproken door een man. Dat bleek haar vriend te zijn. Waarom ik haar aan het fotograferen was. Ik legde uit wat ik aan het doen was en zo raakten we aan de praat. Ook dat is het leuke van straatfotografie. Ik probeer mensen op een respectvolle manier op de foto te zetten. Wat hooguit kan gebeuren, is dat iemand iets anders in een foto ziet dan hoe ik het bedoeld heb. Daar heb ik geen grip op.'

Vaste lens of zoomlens?

'Dat je straatfoto's met een 50 mm prime hoort te maken, daar ben ik het niet mee eens. Dat is meer iets voor puristen. Zelf

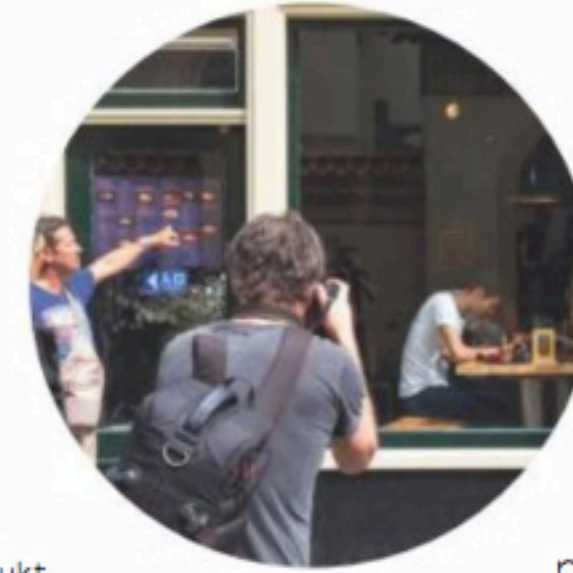
gebruik ik voornamelijk drie lenzen. Mijn 24-70 op drukke plekken en in smalle straatjes, zoals rond het station en bij de Negen Straatjes. Bij bredere straten en op pleinen zet ik mijn 80-200 telelens op de camera. Zoals daarnet bij de Zeedijk. Daarmee lukt het beter om mensen te isoleren en storende elementen in de omgeving weg te laten. Ook mijn 50 mm prime komt goed van pas. Bijvoorbeeld als het vooral om gezichten gaat of om toch iets minder op te vallen. De camera wordt in zijn geheel een stuk compacter met zo'n kleine lens. Juist die afwisseling van lenzen zorgt voor variatie in beeld en dat houdt het interessant. Vaak werk ik in de A-stand met een diafragma rond de F 2,8 of F 4 om het onderwerp goed te isoleren. Ook ontstaat dan een mooie bokeh. Bij reflecties stel ik handmatig scherp, omdat dat erg nauw luistert. Bij reflecties en op plekken waar het donkerder is schakel ik over naar de M-stand, om goed belichte en scherpe foto's te krijgen.'

Op de Leliegracht vlakbij de Westertoren ontdekken we een leuke pizzeria. Bestellen doe je binnen, opeten doe je buiten. Dus zitten we even later allebei met een doos op schoot, zittend op de kade met uitzicht op de passerende boten. Met de camera paraat, want ook nu blijft Roy alert en hij aarzelt geen moment om de camera te grijpen als

zich een fotokans voordoet. We zijn immers in Amsterdam, daar gebeurt altijd wel wat. Ook tijdens het eten.

Wat doe je aan nabewerking?

'Nabewerking is voor mij net zo belangrijk als het fotograferen zelf. Ik doe altijd iets met de kleuren om het beeld spannender te maken. Ik werk altijd in raw. Dan is het makkelijker om licht- en kleurcorrecties aan te brengen. Ik controleer regelmatig mijn camera, want het wil nog weleens gebeuren dat hij per ongeluk op jpg staat en dan kan ik ineens veel minder lichtcorrecties toepassen in mijn foto's. De basissfeer bepaal ik in Photoshop met de plugin Color Efex Pro. Als dat niet meteen het gewenste resultaat oplevert, voeg ik er een extra laag aan toe met Silver Efex Pro. Op zich zijn deze bewerkingen ook goed te doen met alleen Photoshop, maar met de plugins zie ik direct de sfeer die ik wil hebben. Daarna maak ik vaak nog enkele lagen aan waarin ik de kleuren en het contrast verder aanpas, net zolang tot ik de juiste sfeer te pakken heb. Ook voeg ik soms een vignet toe en gebruik ik doordrukken en tegenhouden om de nadruk op het onderwerp te leggen. Daarna laat ik een foto altijd minimaal een dag liggen. Als ik hem daarna oppak en het gevoel is meteen goed, dan weet ik zeker dat de foto klaar is.' ■

1 Deze foto is gemaakt tijdens een carnavalsop-tocht. Ik heb voor een laag standpunt gekozen en de foto omgezet naar zwart-wit. Je ziet dat het feest is, maar door het zwart-wit, het contrast en de ballonnen krijg je een net iets anders en sterker beeld. ISO 100 - F 4,5 - 1/250 SEC - 18 MM

2 In Sittard in de herfst met mist en prachtig licht langs de doorgaande weg, waar toevallig een fietser voorbijkwam. Bijgesneden zodat je de weg en de auto's niet ziet en de compositie beter uitkomt. Hij hangt bij ons in de woonkamer. ISO 160 - F 8 - 1/60 SEC - 66 MM

3 We waren klaar en liepen terug naar de auto, en net op het laatste moment heb ik nog deze foto gemaakt. De grijze achtergrond, het rode haar en de lichte glimlach van het meisje maakt voor mij de foto bijzonder. Ook dat ze recht in de lens kijkt. ISO 100 - F 2,8 - 1/400 SEC - 112 MM